

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Atzinums Nr.10

par SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa Jēkabpils rajona Mežāres pagastā izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2011.gada 14.oktobrim.

Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA “CMC Ozoli”, reģistrācijas Nr.40003656849, adrese: “Liepas” 9, Brodi, Ābeļu pag., Jēkabpils rajons, LV – 5226.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs - SIA “Firma L4”, reģistrācijas Nr.40003236001, adrese: Jelgavas ielā 90, Rīgā, LV - 1004.

Pamatojoties uz 2008.gada 8.augustā Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa Jēkabpils rajona Mežāres pagastā izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu un 2008.gada 26.septembrī papildus iesniegto precizēto informāciju, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

1. Paredzētās darbības nosaukums - pilna cikla cūku audzēšanas kompleksa izveide.

2. Paredzētās darbības iespējamās norises vietas - Jēkabpils rajona Mežāres pagastā:

- 1.alternatīvā vieta – zemesgabals “Golubovi” (kadastra Nr.5676 008 0105), kura platība ir 19,6 ha.
2. alternatīvā vieta – zemesgabals “Vecdruķi” (kadastra Nr.5676 008 0099), kura platība ir 9,4 ha.

3. Īss paredzētās darbības raksturojums

Ietekmes uz vidi novērtējums SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa Jēkabpils rajona Mežāres pagasta “Vecdruķos” izveidei tika uzsākts 2007.gada 24.jūlijā, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot SIA “CMC Ozoli” 2007.gada 18.jūlija Iesniegumu ietekmes uz vidi novērtējumam, pieņēma lēmumu Nr.362 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantu un šā likuma 1.pielikuma “Objekti, kuru

ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 23.(3) un 23.(4) punktiem. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātā SIA “CMC Ozoli” nolēma cūkkopības kompleksa izveidei piedāvāt alternatīvu zemesgabalu “Golubovi”, par savu lēmumu 2007.gada 4.septembrī informējot Vides pārraudzības valsts biroju. Izvērtējot SIA “CMC Ozoli” 2007.gada 4.septembra lēmumu, Vides pārraudzības valsts birojs 2007.gada 17.septembrī pieņēma lēmumu Nr.454 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai zemesgabalā “Golubovi”.

Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegto informāciju SIA “CMC Ozoli” plāno izveidot pilna cikla cūku audzēšanas kompleksu. Vaislas ganāmpulku sākotnēji paredzēts ievest no Dānijas un tālāk to ataudzēt kompleksā. Kompleksā paredzēts turēt 1800 sivēnmātes, izejot apmēram 2,5 pilnus ražošanas ciklus gadā, no vienas sivēnmātes plānots iegūt 27 sivēnus gadā, pieņemot, ka sivēnu mirstība ir 2%. Kompleksā paredzētas 15040 vietas nobarojamām cūkām, 1800 – sivēnmātēm ar sivēniem un 7520 - atšķirtajiem sivēniem. Kopā gadā kompleksā tiks izaudzētas 47600 cūkas. Kompleksā ietilps 8 kūtis: 4 nobarojamo cūku kūtis ar 4 nodaļām katrā kūti un 940 aizgalda vietām katrā nodaļā; 1 mazo sivēnu (7 līdz 30 kg) kūts ar 8 nodaļām un 940 aizgalda vietām katrā nodaļā; 1 atnešanās kūts; 1 grūsnības kūts, 1 kūts, kurā puse kūts paredzēta lecināšanai un puse – jauncūkām un karantīnai, kā arī saimnieciskais korpus, kurā paredzēts izvietot biroja telpas, veterinārtelpu, ģērbtuves, sadzīves telpas, kā arī barības sagatavošanas cehu un barības izejvielu noliktavu. Plānots, ka visas ēkas savā starpā tiks savienotas ar gaiteniem.

Ziņojumā norādīts, ka cūku barības pamatā būs mieži, kvieši, sojas produkti un barības piedevas. Spēkbarību, kuras patēriņš tiek plānots līdz 17600 tonnām gadā, paredzēts sagatavot uzņēmuma barības cehā, graudaugus paredzēts audzēt SIA “CMC Ozoli” rīcībā esošajās lauksaimniecības zemēs, kurās utilizēs kompleksā veidojošos šķidrmēslus, kā arī iepirkt no Latvijas audzētājiem, bet soju, taukvielas, minerālvielas un vitamīnus – no piegādātājiem. Graudus paredzēts uzglabāt kompleksa teritorijā speciālos graudu uzglabāšanas bunkuros, kaltēšanai izmantojot mobilo graudu kalti, kuras iegādi ir paredzējusi SIA “CMC Ozoli”. Cūku barotavās barību atbilstoši receptei un ieprogrammētajam daudzumam pievadīs pa cauruļvadiem, līdz ar to barība būs optimāli pielāgota cūku bioloģiskajām vajadzībām. Plānots, ka dienā vienam sivēnam nepieciešams līdz 1 kg spēkbarības, nobarojamai cūkai – līdz 2,5 kg, bet sivēnmātei – līdz 4 kg spēkbarības. Cūku dzirdināšanai visus aizgaldus paredzēts aprīkot ar nipeļveida dzirdnēm. Cūku novietnē plānots ierīkot automātisku ventilācijas un klimata kontroles sistēmu, ar kuras palīdzību nodrošinās nepieciešamo mikroklimatu - gaisa apmaiņu, optimālu mitrumu un temperatūru. Ventilācijas sistēmu paredzēts aprīkot ar avārijas trauksmes signālu un rezerves ventilācijas iespējām. Kopējais ūdens patēriņš kompleksā tiek plānots līdz 93000 m³ gadā, tai skaitā, dzīvnieku dzirdināšanai 80,7 tūkstoši m³ gadā (221 m³/dnn), novietņu mazgāšanai 3 tūkstoši m³ gadā, dzesēšanas/mieksķēšanas iekārtām 8,7 tūkstoši m³ gadā un saimnieciskām vajadzībām 0,6 tūkstoši m³ gadā. Ūdensapgādei paredzēts iekārtot artēziskos urbumus. Karstā ūdens sagatavošanai paredzēts izbūvēt vietējo katlumāju, kā kurināmo izmantojot dīzeļdegvielu. Sadzīves notekūdeņu attīrīšanai paredzēts izbūvēt lokālās notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Kritušie dzīvnieki tiks uzglabāti tiem speciāli paredzētos hermētiski noslēgtos konteineros, kuru novietošanai izveidos laukumu ar cieto segumu un nojumi, to apsaimniekošanai

noslēdzot līgumu ar licencētu uzņēmumu. Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, par veterinārmedicīnisko atkritumu apsaimniekošanu un par kompleksā veidojošos bīstamo atkritumu (izlietotās dienasgaismas spuldzes, ar naftas produktiem piesārņoti atkritumi) apsaimniekošanu paredzēts noslēgt līgumus ar licencētām atkritumu apsaimniekotājfirmām. Kompleksa apgādei ar elektroenerģiju paredzēts noslēgt līgumu ar VAS “Latvenergo”, kā arī paredzēts iegādāties pārvietojamo ģeneratoru, lai nodrošinātu elektroenerģijas padevi ārkārtas situācijas gadījumā.

Šķidrmēsli no cūku aizgaldiņiem kopā ar aizgaldū mazgāšanas notekūdeņiem caur redeļu grīdām nonāks zemgrīdas mēslu kanālos un tiks uzkrāti zem katras kūts izbūvētajās monolīta hidrobetona krātuvēs. Aprēķinātais šķidrmēslu daudzums kopā ar mazgājamiem notekūdeņiem ir līdz 45063 tonnu gadā. Zemgrīdas krātuvju kopējā ietilpība paredzēta 2,5 mēnešu kūtsmēslu apjoma uzkrāšanai. Periodiski kūtsmēslus no zemgrīdas mēslu krātuvēm pārsūknēs lagūnas tipa mēslu krātuvēs. Kompleksā paredzēts izbūvēt četras lagūnas tipa mēslu krātuves ar 9000 m³ ietilpību katrai (kopā 36000 m³). Plānoto zemgrīdas krātuvju un četru šķidrmēslu lagūnas tipa krātuvju kopējais tilpums nodrošinās Ministru kabineta 2001.gada 18.decembra noteikumos Nr.531 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” reglamentēto 7 mēnešu šķidrmēslu uzkrāšanas ilgumu. Jaunbūvējamo lagūnas tipa šķidrmēslu krātuvju pamatni veidos divi no augsta blīvuma polietilēna izgatavoti ģeomembrānas slāņi, starp kuriem tiks izveidota drenāžas sistēma, lai konstatētu iespējamās ģeomembrānas bojājumus. Ģeomembrānas malas tiks fiksētas enkurgrāvjos, malas pieberot ar zemi un noblietējot. Lai mazinātu nevēlamo gāzu izdalīšanos no krātuvē iepildītajiem mēsliem un nepatīkamās smakas izplatīšanos apkārtējā vidē, krātuves virsma tiks nosepta ar polietilēna ģeomembrānu. Virsmas pārsegumā paredzēts ierīkot ventiļus gāzu novadīšanai. Kompleksā veidojošos šķidrmēslu utilizācijai nepieciešami 1181 ha lauksaimniecības zemes. SIA “CMC Ozoli” rīcībā ir 1447 ha lauksaimniecības zemes, no kurām Mežāres pagastā ir 897 ha, Vīpes pagastā – 465 ha un Turku pagastā 85 ha.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā cūkkopības kompleksa izveidei tiek izvērtētas divas alternatīvas vietas Jēkabpils rajona Mežāres pagastā:

- 1.alternatīvā vieta – zemesgabals “Golubovi” (kadastra Nr.5676 008 0105), kura platība ir 19,6 ha. Patlaban tā ir lauksaimniecības zeme.
2. alternatīvā vieta – zemesgabals “Vecdruķi” (kadastra Nr.5676 008 0099), kura platība ir 9,4 ha. Zemesgabalu veido 8,1 ha lauksaimniecības zeme, 1,1 ha meža zeme un 0,2 ha citas zemes.

Cūku audzēšanas kompleksa izveidei piedāvātais zemesgabals “Golubovi” izvietots Mežāres pagasta dienvidu daļā, pie Vīpes pagasta robežas un aptuveni 1,5 km attālumā no Turku pagasta robežas. Teritorija atrodas aptuveni 6,5 km no Mežāres ciema un aptuveni 7,5 km no Kūkām Jēkabpils rajonā, kā arī aptuveni 7 km no apdzīvotas vietas Turki Preiļu rajonā. Zemesgabala ziemeļrietumu stūris robežojas ar Odzes upi, bet gar tā ziemeļu robežu iet pašvaldības ceļš Ļamāni – Luksti, kas aptuveni pēc 3,7 km (ziemeļu virzienā) savienojas ar 2.šķiras autoceļu V795 Mežāre – Vīpe – Stūrnīki. Aptuveni 6,4 km un 4,5 km attālumā uz ziemeļiem no zemesgabala “Golubovi” atrodas attiecīgi dzelzceļš Krustpils – Rēzekne un valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova). Būvniecībai paredzēto teritoriju

pārsvārā ieskauj privātas lauksaimniecībā izmantojamas zemes. Aptuveni 1,2 km uz dienvidiem un dienvidrietumiem no zemesgabala “Golubovi” tek Neretas un Atašas upes, bet aptuveni 1,4 km uz austrumiem - Mārsnas upe. Zemesgabalam “Golubovi” tuvākā dzīvojamā māja “Svētaiņi” atrodas aptuveni 1,1 km attālumā uz rietumiem Vīpes pagastā. Mežāres pagasta tuvākās ”Pērkoņu” mājas atrodas aptuveni 1,7 km attālumā ziemeļaustrumu virzienā. Citas tuvākās viensētas atrodas vairāk kā 2 km attālumā, bet Vīpes pamatskola - aptuveni 3,5 km attālumā no plānotā kompleksa teritorijas.

Savukārt zemesgabals “Vecdruķi” atrodas Mežāres pagasta dienvidu daļā aptuveni 3,7 km uz dienvidrietumiem no pagasta centra, aptuveni 6,1 km uz dienvidaustrumiem no apdzīvotas vietas Kūkas un aptuveni 5,2 km uz ziemeļrietumiem no apdzīvotas vietas Turki Preiļu rajonā. Gar zemesgabalu iet pašvaldības ceļš Ļamāni – Luksti, bet aptuveni 300 m attālumā - 2.šķiras autoceļš V795 Mežāre – Vīpe – Stūrnieki. Aptuveni 3,3 km un 1,5 km attālumā uz ziemeļiem no zemesgabala “Vecdruķi” atrodas attiecīgi dzelzceļš Krustpils – Rēzekne un valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova). Cūku audzēšanas kompleksam piedāvāto zemesgabalu galvenokārt ieskauj privātas lauksaimniecībā izmantojamas zemes un tikai ziemeļrietumu malā – mežs. Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju uz ziemeļiem no kompleksa izveidei paredzētās teritorijas atrodas pamestas un pussagruvušas govju fermas paliekas, tuvākā dzīvojamā māja “Druķu Vecumi” atrodas aptuveni 200 m attālumā uz ziemeļaustrumiem, bet dzīvojamās mājas “Bērzi” un “Vecumi” aptuveni 300 m attālumā uz dienvidiem no plānotā kompleksa teritorijas. Zemesgabals “Vecdruķi” robežojas ar saimniecību “Vecdruvasnieki”, kas ir iesaistījies vairākos Eiropas Savienības projektos saistībā ar lauksaimniecības attīstību. Daudzas viensētas (“Kalna Kropiņi”, “Kropiņi”, “Zvirgzdiņi”, “Rožlejas”, “Dimanti”, “Ļamāni”, “Lināres”, “Rudzīši”, “Baloži”, “Aizupes”, u.c.) atrodas vismaz 700 m attālumā no piedāvātā zemesgabala. Mežāres pamatskolas ēka, kuru plānots iekļaut kultūrvēsturisko pieminekļu sarakstā, atrodas aptuveni 1,6 km attālumā uz ziemeļaustrumiem no plānotā kompleksa. Aptuveni 700 m attālumā uz ziemeļaustrumiem no zemesgabala “Vecdruķi” tek Mārsnas upe.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam pievienotajā Lauku atbalsta dienesta Viduslatvijas reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2008.gada 4.marta vēstulē Nr.1.1-10/397 norādīts, ka zemesgabals “Golubovi” atrodas Mežāres pagasta meliorācijas objektā “Luksti”. Platība ir drenēta, un zemesgabalu šķērso liela diametra kolektors, kura drenu sistēmas kopumā nosusina 63,5 ha lielu platību. Savukārt zemesgabals “Vecdruķi” atrodas Mežāres pagasta meliorācijas objektā “Druķi – Vecumi”, aptuveni 2 km attālumā no Odzes upes. Platība ir drenēta, un zemesgabalu šķērso drenu sistēma, kas nosusināšanas funkciju veic 33 ha platībā. Teritorijas kontūrgrāvis savāc no meža uzplūstošos virszemes ūdeņus. Vēstulē norādīts, ka, veicot paredzēto darbību, abos zemesgabalos nepieciešama meliorācijas sistēmu pārkārtošana. Savukārt ziņojumam pievienotajā VAS “Latvijas Valsts ceļi” Latgales reģiona Jēkabpils nodaļas 2008.gada 16.jūlija vēstulē Nr.4.6.7./75 norādīts, ka esošajai transporta intensitātei 90 automašīnas diennaktī, no kurām 16% ir kravu automašīnas, valsts autoceļa V795 Mežāre – Vīpe – Stūrnieki tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs, taču pavasara šķīdoņa laikā autoceļam tiek noteikts masas ierobežojums transportam virs 10 tonnām. Vēstulē uzsvērts, ka, lai nodrošinātu plānotā cūkkopības kompleksa darbību, nepieciešams būtiski uzlabot valsts autoceļu V795, taču tuvākajā laikā VAS “Latvijas Valsts ceļi” Latgales reģiona Jēkabpils nodaļa valsts autoceļa V795 rekonstrukciju vai ceļa segas uzlabošanu

neparedz. Savukārt ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka ceļš Ļamāni – Luksti patlaban nav piemērots kravas automašīnām, bet būvniecības laikā, barības piegādei un nobaroto sivēnu transportēšanai galvenokārt tiks izmantots autoceļš V795.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādītajam, cūku audzēšanas kompleksa izveidei piedāvāto zemesgabalu tuvumā nav bioloģiskās lauksaimniecības saimniecību.

Lai samazinātu šķidrmēslu transporta līdzekļu pārvietošanos pa vietējiem ceļiem, SIA “CMC Ozoli” ir paredzējusi šķidrmēslus no cūkkopības kompleksa, neatkarīgi no kompleksa izvietojuma vietas, līdz izkliedes laukiem 41 (Mierkalni 14), 55 (Rozessala), 61 (Augstienes), 101 (Jaunlīdzdāni 12), 103 (Jaunlīdzdāni 14), 104 (Jaunlīdzdāni 15), 105 (Jaunlīdzdāni 16) un 106 (Plakanlejas), kuru kopējā platība 587 ha, aizsūknēt, izmantojot speciālus cauruļvadus un šķidrmēslus uzkrājot starptvertnēs uz attiecīgā lauka. Šķidrmēslu iestrādes agregātos šķidrmēslus paredzēts uzpildīt no šīm starptvertnēm. Izvietojot kompleksu zemesgabalā “Vecdruķi”, šķidrmēsli no cūkkopības kompleksa tiktu aizsūknēti arī uz laukiem 3 (Rijas Vecumi), 4 (Lielvecumi), 5 (Ābeles), 11 (Dālijas), 12 (Golubovi), 13 (Grigoriji), 15 (Jaunābeles), 16 (Jaunzemji 1), 27 (Jaunzemji 8), 28 (Jaunzemji 9), 34 (Lāčīši 7), 43 (Mierkalni 16), 54 (Rijas Vecumi), 58 (Vanagi), 89 (Jaunlīdzdāni 2), 94 (Jaunlīdzdāni 5), 96 (Jaunlīdzdāni 7), 97 (Jaunlīdzdāni 8), 98 (Jaunlīdzdāni 9), 99 (Jaunlīdzdāni 10), 100 (Jaunlīdzdāni 11), 102 (Jaunlīdzdāni 13), 126 (Stimbināja) un 129 (Vītoli), bet, izveidojot kompleksu zemesgabalā “Golubovi”, šķidrmēsli uz iepriekš uzskaitītajiem laukiem, kuru kopējā platība ir 275 ha, tiktu transportēti ar traktortehniku. Savukārt, izvietojot kompleksu zemesgabalā “Golubovi”, šķidrmēsli no cūkkopības kompleksa tiktu aizsūknēti arī uz laukiem 65 (Druviņas), 72 (Laucēni 5), 83 (Rudzāni), 84 (Tīrumi), 86 (Vīpes lauki), 107 (Lukstu pļavas 1) un 112 (Daugavķikaukas), bet, izveidojot kompleksu zemesgabalā “Vecdruķi”, šķidrmēsli uz iepriekš uzskaitītajiem laukiem, kuru kopējā platība ir 289 ha, tiktu transportēti ar traktortehniku. Neatkarīgi no kompleksa izvietojuma vietas uz laukiem 113 (Akācija), 114 (Jaunbaloži), 115 (Upenieki 2), 116 (Upenieki 1), 7 (Apses), 9 (Baltiņi), 14 (Grobiņas), 21 (Jaunzemji 15), 22 (Jaunzemji 2), 24 (Jaunzemji 5), 25 (Jaunzemji 6), 26 (Jaunzemji 7), 35 (Matveji), 59 (Vecdruķi), 121 (kad. Nr.56760090098), 62 (Bāleliņi 1), 63 (Bāleliņi 2), 64 (Bāleliņi 1), 67 (Laucēni 10), 68 (Laucēni 11), 69 (Laucēni 2), 70 (Laucēni 3), 71 (Laucēni 4), 77 (Laucēni + 4), 78 (Laucēni + 5), 81 (Lielbajāri), 85 (Vīpes āres), 108 (Lukstu pļavas 2), 109 (Lukstu pļavas 3), 110 (Lukstu pļavas 4), un 111 (Stirēni), kuru kopējā platība ir 296 ha, tiktu transportēti ar traktortehniku. Šķidrmēslu izkliede un iestrāde paredzēta ar SIA “CMC Ozoli” rīcībā esošo tehniku un agregātiem. Saskaņā ar SIA “Firma L4” 2008.gada 26.septembrī papildus iesniegto precizēto informāciju kompleksā veidojošos šķidrmēslu utilizācijai nepieciešams viens moderns automatizēts pašgājējs – mēslu izkliedētājs, kas aprīkots ar šļūteņu uzkari izklidei uz augsnes vai kas aprīkots ar izkliedes kultivatoru tūlītējai iestrādei augsnē, un vismaz divi traktori ar 20 tonnu cisternām un iepriekš minēto aprīkojumu.

Šķidrmēslu utilizācijas lauku lielākā daļa atrodas zemesgabala “Golubovi” apkārtnē. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka šķidrmēslu utilizācijas lauki nav izvietoti purvu un kultūrvēsturisku objektu aizsargjoslās, taču 69. un 71.lauku šķērso maģistrālais gāzesvads ar spiedienu 1,6 MPa. Pašvaldības un iedzīvotājus paredzēts laicīgi informēt par šķidrmēslu izkliedes vietu un laiku, kā arī ietekmes uz vidi

novērtējuma ziņojumā norādīts, ka šķidrmēslu utilizācija netiks veikta svētdienās un valsts noteiktajās svētku dienās. Kūstmēslu transportēšana galvenokārt paredzēta pa 2.šķiras valsts ceļiem V795 Mežāre – Vīpe – Stūrnieki un V755 Turki – Mežāre un tiem piegulošajiem zemes ceļiem, kā arī nelielā posmā – pa valsts galveno autoceļu A12, ņemot vērā VAS “Latvijas Valsts ceļi” noteiktos ierobežojumus transportam noteiktos gadalaikos. Atbilstoši SIA “Firma L4” 2008.gada 26.septembrī papildus iesniegtajai precizētajai informācijai SIA “CMC Ozoli” paredzējusi slēgt vienošanos ar ceļu īpašniekiem par ceļu izmantošanu šķidrmēslu transportēšanai, kā arī regulāri segt kompleksa darbības nodrošināšanai nepieciešamo ceļu greiderēšanas izdevumus. Šķidrmēslu transportēšanas maršrutu un utilizācijas lauku tuvumā (līdz 200 m attālumā) atrodas 59 mājas (“Slīpie”, “Lukstukrogs”, “Upmaļi”, “Upmales”, “Prauliņi”, “Krastiņi”, “Vilniši”, “Pludmales”, “Rāceņi”, “Purenes”, “Madaras”, “Zilītes”, “Jaundruvas”, “Druvas”, “Vīpīte”, “Suši”, “Sniedzinieki”, “Ogupurvs”, “Kvieši”, “Augstāsala”, “Birznieki”, “Rūķi”, “Dimanti”, “Pērkoņi”, “Kalna Kropiņi”, “Kropiņi”, “Zvirgzdiņi”, “Upeslejas”, “Akoti”, “Muižnieki”, “Zvārguļi”, “Druķu Vecumi”, “Ļamāni”, “Lināres”, “Baloži”, “Rudziši”, “Aizupes”, “Rūtiņi”, “Aizkalnes”, “Kaijas”, “Lazdāni”, “Kalna Lazdāni”, “Jaunlazdāni”, “Jaungobiņas”, “Ņikitini”, “Bērzupe”, “Vecgobiņas”, “Gobiņas”, “Ozolsaliņas”, “Stiklēri”, “Enkurs”, “Lakstīgalas”, “Birztaliņas”, “Plūdoņi”, “Vilkmuiža”, “Stimbināja”, “Dzirkaļi”, “Mārsnīca”) un Mežāres 1.pamatskola.

Saskaņā ar ziņojumā sniegto informāciju, lai novērtētu šķidrmēslu izkliedei paredzēto lauku un to tuvumā esošos biotopus, teritorijas tika apsektas dabā 2008.gada marta – jūlija mēnešos. Eksperta atzinumā norādīts, ka lielāko daļu potenciālo šķidrmēslu izklijas lauku veido meliorētas zemes, apsaimniekoti un pamesti tūrumi, nelielas platības atbilst ganību zālājiem, atsevišķi lauki jau ir stipri aizauguši ar krūmiem un ilgstoši neapsaimniekotie lauki (71., 81., 68.) aizaug ar sugām nabadzīgu, vienveidīgu veģetāciju. Apsektajās platībās netika konstatēti īpaši aizsargājami biotopi vai īpaši aizsargājamu sugu populācijas, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus. Eksperta atzinumā norādīts, ka šķidrmēslu izkliede paredzēta lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, līdz ar to kopumā būtiski netiek apdraudēti bioloģiski vērtīgi zālāji. Pieejamajās datu bāzēs par bioloģiski vērtīgu atzīts zālājs, kas robežojas ar 73. un 75. lauku, taču jūlija mēneša apsekojumā šī platība pēc sastopamajām sugām būtiski neatšķīrās no 72., 73. un 75.lauka un tajā dominēja pļavas timotiņš, parastā kamolzāle, meža suņuburkšķis, dziedniecības pienene. No neielabotu pļavu indikatorsugām biežāk tika konstatēta zeltainā gundega. Bioloģiski vērtīgu pļavu kategorijai atbilst daļa 62.lauka, kas atrodas pie pamestas mājvietas un kurā izveidojusies pļava ar bagātīgi sastopamām neielabotu pļavu indikatorsugām – parasto dzirkstelīti, kalnu norgalvīti, lielo mārsilu. 63. un 67.lauks ieskauj par bioloģiski vērtīgu zālāju atzīmētu platību, taču apsekojumā vērā ņemamos apjomos netika konstatētas neielabotu pļavu indikatorsugas, vienlaikus eksperts atzīmē, ka šī platība ir nozīmīga kā sugu (dzīvnieku) mājvieta un slēptuve. Arī 78.lauks robežojas ar bioloģiski vērtīgu parastās smaržzāles – parastā vizuļa pļavu. Savukārt 7., 9., 14., 21., 22., 24., 26., 35., 72., 73., 75., 77., 84., 104. un 105.laukā, kas robežojas ar upju (Nereta, Ataša, Odze, Taurupe) krastmalām, jāierobežo mēslu izkliede, neveicot to upju krasta līnijas 100 m joslā. Eksperta atzinumā norādīts, ka vairāku lauku tuvumā atrodas saimniecības, kas nodarbojas ar biškopību, taču eksperts norāda, ka nav informācijas par to, ka cūku šķidrmēslu izkliede (smaka) varētu būtiski ietekmēt bišu saimju darbību vai iegūto produktu kvalitāti. Tai pat laikā jāatzīmē, ka, ja bez šķidrmēslu utilizācijas, šajos laukos tiek lietoti ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi, tad šādos gadījumos iepriekš

jāinformē biškopji, lai novērstu vai mazinātu iespējamo kaitējumu bitēm. Savukārt 117.lauks robežojas ar saimniecību, kas nodarbojas ar bioloģisku lauksaimniecību, tāpēc eksperts uzskata, ka šķidrmēslu izkliede 117.laukā nav pieļaujama, jo var tikt ietekmēta bioloģiskās produkcijas kvalitāte. Eksperts uzskata, ka no šķidrmēslu izklijes laukiem jāizslēdz 73. un 75.lauku, jo tie robežojas ar bioloģiski vērtīgu pļavu un Neretas upi, un 117.lauku, kas robežojas ar bioloģiskās lauksaimniecības zemi, kā arī jānodrošina laukos un tīrumos atsevišķi augošo koku (visbiežāk ozolu) saglabāšana, neveicot mēslu izklijes koku vainaga projekcijas zonā. Eksperts iesaka izņemt no mēslu izklijes platībām 62.lauku, kas ir stipri pārkrūmojusies teritorija, kurā patlaban sastopami bioloģiski vērtīgi pļavu biotopi, un 109.lauku, kas arī ir ievērojami pārkrūmojusies teritorija meža ielokā. Eksperts norāda, ka nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz dabas liegumu "Gaiņu purvs". Savukārt Vīpes pagasta "Mežrasās" atrodas dēstu un stādu audzētava. Lai novērstu spriedzi sabiedrībā, kas saistīta kūtsmēslu iespējamo noplūdi uz audzētavas zemēm, SIA "CMC Ozoli" ir izslēdzis no šķidrmēslu izklijes teritoriju, kas pieguļ "Mežrasām". Ņemot vērā visus aprobežojumus, SIA "CMC Ozoli" rīcībā esošo zemju platība (aptuveni 1321 ha) ir pietiekama kompleksā veidojošos šķidrmēslu utilizācijai.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar mazo upju bioloģiskā monitoringa datiem Nereta un Odze raksturojamas kā vāji piesārņotas potomāla tipa vidējās upes. Kompleksa izveidei piedāvātās teritorijas ir līdzenas - absolūtās augstuma atzīmes zemesgabalā "Golubovi" mainās no 87,1 m v.j.l. līdz 87,7 m v.j.l., bet zemesgabalā "Vecdruķi" – no 93,2 m v.j.l. līdz 93,6 m v.j.l. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam pievienotajā Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2008.gada 12.februāra vēstulē Nr.4-6/315 norādīts, ka Odzes upes maksimālā ūdens līmeņa atzīme ar 1% varbūtību zemesgabala "Golubovi" posmā ir 86,3 m BS, un līdz ar to, ņemot vērā zemesgabala "Golubovi" reljefa augstuma atzīmes, zemesgabals "Golubovi" ar Odzes upes maksimālā ūdens līmeņa 1% varbūtību (reize simts gados) netiks appludināts. Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 3.jūnija noteikumu Nr.406 "Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika" 11.punktu, ja applūstošo teritoriju nosaka, izmantojot inženiertehniskos aprēķinus, pieņem, ka applūduma atkārtosšanās biežums ir vismaz reize desmit gados (ar 10 % applūduma varbūtību). Pamatojoties uz to, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā uzsvērts, ka zemesgabals "Golubovi" nevar tikt uzskatīts par applūstošu teritoriju. Teritoriju ģeoloģiskā griezuma augšējo daļu veido glaciogēno nogulumu slānis (galvenokārt morēnas sarkanbrūns vai brūns smilšmāls un mālsmilts), kas zemesgabalā "Golubovi" ir līdz 8 m biezš, bet zemesgabalā "Vecdruķi" - līdz 35 m biezš. Dziļāk (līdz 51 m) iegul mālsmilts ar grants un oļu piejaukumu. Izpētes urbumos gruntsūdens līmenis zemesgabalā "Golubovi" tika konstatēts 0,5 m līdz 4,5 m dziļumā no zemes virsmas, bet zemesgabalā "Vecdruķi" – 4 m līdz 6 m dziļumā. Zemesgabalā "Golubovi" gruntsūdens plūsma un virszemes notece ir vērsta uz teritorijas ziemeļu malā esošo meliorācijas grāvi un Odzes upi, savukārt zemesgabalā "Vecdruķi" – teritorijas rietumu daļā esošo meliorācijas grāvi. Kopumā, kā norādīts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā, inženierģeoloģiskie apstākļi teritorijās ir labvēlīgi būvniecībai. Tai pat laikā jāatzīmē, ka zemesgabalā "Golubovi" ir izveidojusies līdz 30 cm bieza kūdraina augsne, tāpēc var aktivizēties pārpurvošanās procesi, kuru veicina ūdeni vāji caurlaidīgas gruntis un apgrūtināta virszemes ūdeņu notece, kā arī augstais gruntsūdens līmenis. Tuvāko viensētu ūdensapgādē izmanto morēnas nogulumos esošos gruntsūdeņus (grodu akas) un kompleksa darbības rezultātā netiek prognozēta ietekme uz aku ūdens kvalitāti. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros 2008.gada februārī

tika apsektas plānotā kompleksa teritorijai tuvāko apdzīvoto māju “Vecumi” un “Druķu Vecumi” grodu akas. Gruntsūdens līmenis tajās attiecīgi bija 2,5 m un 1 m no zemes virsmas. Ūdens kvalitātes izpēti rezultāti liecina, ka ūdens kvalitāte atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” iekļautajiem ūdens kvalitātes normatīviem pēc nitrātu satura raksturojami kā vāji piesārņoti (nedaudz pārsniedz reģionālo fonu). Arī būvniecībai piedāvāto teritoriju gruntsūdens kvalitāte atbilst zema dabiskai kvalitātei vai vāji piesārņotiem - zemesgabalā “Golubovi” nitrātu saturs nedaudz pārsniedz reģionālo fonu, bet zemesgabalā “Vecdruķi” – nitrātu saturs sasniedz maksimālo dabisko koncentrāciju un nitrāti nedaudz pārsniedz reģionālo fonu. Ziņojumā norādīts, ka paaugstinātais nitrātu saturs grodu akās saistīts ar virszemes ūdens intensīvu pieteci akās, bet būvniecībai paredzētajās teritorijās – līdz šim veiktā lauksaimnieciskā darbība. Artēziskie ūdeņi (Pļaviņu, Amatas un Gaujas pazemes ūdeņu horizonti) ir labi aizsargāti no iespējamā virszemes piesārņojuma, jo ūdens horizontu klāj ne mazāk par 10 m biezs mālaino nogulumu slānis. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros ņemtajos Odzes upes, meliorācijas grāvju un Mārsnas upes ūdens kvalitātes paraugos netika konstatētas paaugstinātas ķīmisko parametru koncentrācijas.

Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “Gaiņu purvs”, kas ir arī Latvijas “NATURA 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija – atrodas aptuveni 1,7 km attālumā uz dienvidaustrumiem no zemesgabala “Golubovi” un aptuveni 3,8 km uz dienvidrietumiem no zemesgabala “Vecdruķi”. Ne kompleksa izveidei piedāvāto teritoriju, ne šķidrmēslu izkliedes lauku tuvumā neatrodas neviens mikroliegums. Šķidrmēslu utilizācijas rezultātā nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz dabas liegumu “Gaiņu purvs”.

Noslēguma ziņojumā iekļautie gaisu piesārņojošo vielu (cietais daļiņas PM_{10} , sēra dioksīds, slāpekļa dioksīds, sērūdeņradis) izkliedes modelēšanas aprēķini liecina, ka normatīvos noteiktās robežvērtības tuvāko dzīvojamo māju apkārtnē netiks pārsniegtas nevienā kompleksa izvietojuma vietā. Izvērtējot veiktās smaku izplatības modelēšanas rezultātus, jāsecina, ka, izvietojot kompleksu zemesgabalā “Golubovi”, dzīvojamās mājas “Svētāiņi” apkārtnē aprēķinātā maksimālā smakas koncentrācija nepārsniedz $3 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Izvietojot kompleksu zemesgabalā “Vecdruķi”, dzīvojamās mājas “Druķu Vecumi” apkārtnē aprēķinātā maksimālā smakas koncentrācija var sasniegt $10 \text{ OU}_E/\text{m}^3$, bet dzīvojamo māju “Bērzi”, “Dimanti”, “Ļamāni”, “Rudzīši”, “Baloži” un “Aizupes” apkārtnē - līdz $3 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Smakas robežlieluma pārsniegumi var veidoties nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos jebkurā gada mēnesī. Lai mazinātu smakas traucējumus iedzīvotājiem, SIA “CMC Ozoli” šķidrmēslu transportēšanu un utilizāciju plāno veikt tā, lai maksimāli ātri veiktu izkliedi un iestrādi vienā teritorijā, tādējādi maksimāli samazinot periodu, kurā tiek radītas neērtības iedzīvotājiem. Bez tam SIA “CMC Ozoli” ir paredzējusi šķidrmēsliem pirms to izvešanas pievienot speciālu fermentu preparātu smaku mazināšanai, līdz 65% šķidrmēslu transportēt uz laukiem pa cauruļvadiem, tādējādi samazinot izkliedei nepieciešamo laiku un samazinot smaku izplatīšanās laiku, kā arī samazinot ietekmi uz ceļiem, lauku mēslošanas grafiku saskaņot ar pašvaldībām, tuvāko māju īpašniekiem un izkliedei paredzēto zemju īpašniekiem. Faktiski smaku izplatīšanās no kompleksa lauku mēslošanas laikā uzskatāma par nozīmīgāko sabiedrību ietekmējošo faktoru. Līdztekus šim jautājumam būtiska ir lauku mēslošanas nosacījumu precīza ievērošana, lai nepieļautu lauku pārmēslošanu un šķidrmēslu izkliedi ūdensteču

aizsargjoslās. Saskaņā ar SIA “Firma L4” 2008.gada 26.septembrī papildus iesniegto precizēto informāciju SIA “CMC Ozoli” apņemas gar visām ūdenstecēm un ūdenstilpēm, kas atrodas šķidrmēslu utilizācijas lauku tuvumā, ūdensobjekta aizsargjoslas platumā izveidot buferjoslas, kuras netiks mēslotas un kurās netiks lietoti nekādi augu aizsardzības līdzekļi. Savukārt transporta intensitāte uz ceļa V795 šķidrmēslu izvešanas laikā (aptuveni 25 dienas gadā, no kurām 18 dienas laika posmā līdz 15.jūnijam un 7 dienas laika posmā no 1.augusta līdz 15.septembrim) tiek prognozēta 125 automašīnas diennaktī (patlaban 90 automašīnas diennaktī) un plānotās šķidrmēslu izkliedes un iestrādes tehnoloģijas ļauj mēslus iestrādāt augsnē arī tad, kad kultūraugi jau ir sadīguši, kā arī maksimāli veikt šķidrmēslu iestrādi vienlaicīgi ar izkliedi.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļautā informācija par trokšņa emisiju vidē cūkkopības kompleksa darbības laikā liecina, ka, veicot cūkkopības kompleksa izveidi zemesgabalā “Vecdruķi”, akustiskā trokšņa normatīvos noteiktā nakts (L_{nakts}) robežvērtība var tikt pārsniegta dzīvojamās mājas “Druķu Vecumi” teritorijā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ir paredzēti pasākumi trokšņa mazināšanai (ventilācijas iekārtu izvadu aprīkošana ar troksni slāpējošiem apvalkiem, koku/krūmu stādījumu izveidošana ap kompleksa teritoriju).

Vides pārraudzības valsts birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- kompleksa darbība ir plānota, ievērojot Eiropas Komisijas izstrādātā atsaucēs dokumenta par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem intensīvai cūku audzēšanai nostādnes un ņemot vērā labas lauksaimniecības prakses ieteikumus;
- kompleksa izveidei nepieciešama lauksaimniecības un, iespējams, meža zemes transformācija;
- abi cūkkopības kompleksa izveidei piedāvātie zemesgabali izvietoti meliorācijas objektos, līdz ar to, veicot būvniecību, nepieciešama meliorācijas sistēmu pārkārtošana;
- zemesgabals “Golubovi” saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem nav uzskatāms par applūstošu teritoriju, lai gan pēc ilgstošām lietavām vai pavasara periodā ir apgrūtināta virszemes notecē;
- tiek prognozēts, ka zemesgabalā “Golubovi” var aktivizēties pārpurvošanās procesi;
- izveidojot kompleksu zemesgabalā “Vecdruķi”, paredzēts izveidot mālainas grunts valni gar teritorijas dienvidu robežu, lai novērstu virszemes noteci no kompleksa teritorijas māju “Bērzi” virzienā;
- zemesgabala “Vecdruķi” apkārtnē (līdz 1 km) atrodas salīdzinoši daudzas viensētas;
- plānotais zemgrīdas šķidrmēslu krātuvju tilpums kūtīs un kompleksa šķidrmēslu krātuvju tilpums nodrošinās visu radušos šķidrmēslu uzglabāšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- cūku novietnēs zemgrīdas mēslu krātuves paredzēts izbūvēt no monolīta hidrobetona, bet ārpus cūku novietnēm – lagūnas tipa šķidrmēslu krātuves;
- lagūnas tipa šķidrmēslu krātuvju virsmas paredzēts nosegt ar ģeomembrānu, kas samazinās smaku izplatību;
- cūku barošanā paredzēts pielietot samazināta slāpekļa diētu;

- šķidrmēsliem pirms izvešanas paredzēts pievienot speciālu fermentu preparātu smakas mazināšanai;
- šķidrmēslu izkliedei/iestrādei izmantojamās lauksaimniecības zemes platība ir pietiekama, lai nodrošinātu normatīvo aktu prasības attiecībā uz atļauto kopējā slāpekļa daudzumu, ko drīkst iestrādāt vienā sezonā ar šķidrmēsliem;
- gar visām ūdenstecēm un ūdenstilpēm, kas atrodas šķidrmēslu utilizācijas lauku tuvumā, paredzēts visā aizsargjoslas platumā izveidot buferjoslu, kura netiks mēsloja un kurā netiks lietoti augu aizsardzības līdzekļi;
- paredzēts, ka šķidrmēslu iestrāde augsnē netiks veikta brīvdienās un svētku dienās, kā arī nelabvēlīgos laika apstākļos;
- šķidrmēslu transportēšanas maršrutu un utilizācijas lauku tuvumā (līdz 200 m attālumā) atrodas 59 mājas un Mežāres 1.pamatskola;
- lai nodrošinātu plānotā cūkkopības kompleksa darbību, nepieciešams būtiski uzlabot ceļu segumu, taču VAS “Latvijas Valsts ceļi” tuvākajā laikā rekonstrukciju vai ceļa segas uzlabošanu neparedz, tādēļ šis jautājums uzskatāms par prioritāru kompleksa izbūves priekšnosacījumu;
- lielāko šķidrmēslu daudzumu (līdz 65%) no cūkkopības kompleksa līdz utilizācijas laukiem paredzēts aizsūknēt, izmantojot speciālus cauruļvadus un šķidrmēslus uzkrājot starptvertnēs uz attiecīgā lauka, kur tos iepildīs iestrādes agregātos;
- šķidrmēslu utilizācijas lauki nav izvietoti ne purvu, ne kultūrvēsturisku objektu aizsargjoslās;
- lauki Nr.73., 75. 117. un 87. ir izņemti no iespējamo šķidrmēslu utilizācijas lauku saraksta;
- šķidrmēslu utilizācijai paredzēto lauku tuvumā atrodas vairākas saimniecības, kas nodarbojas ar biškopību;
- paredzēts noslēgt līgumus ar specializētiem uzņēmumiem par slimo dzīvnieku veterināro aprūpi, veterinārmedicīnisko, sadzīves un bīstamo atkritumu, kā arī kritušo dzīvnieku apsaimniekošanu;
- kritušos dzīvniekus līdz to izvešanai paredzēts uzkrāt hermētiski slēgtos konteineros, kas novietoti uz betona pamatnes, virs konteineriem izveidojot nojumus, lai novērstu tiešu saules staru un nokrišņu iedarbību;
- sadzīves notekūdeņu attīrīšanai paredzēts izbūvēt lokālās notekūdeņu attīrīšanas ietaises;
- kompleksa izveides rezultātā netiek prognozēta būtiska negatīva ietekme uz dabas liegumu “Gaiņu purvs”;
- izvietojot kompleksu zemesgabalā “Vecdruķi”, dzīvojamās mājas “Druķu Vecumi” apkārtnē aprēķinātā maksimālā smakas koncentrācija var sasniegt 10 OU_E/m³, kā arī šīs mājas teritorijā var tikt pārsniegta akustiskā trokšņa normatīvos noteiktā nakts (L_{nakts}) robežvērtība, tādēļ nepieciešams veikt pasākumus normatīvu nodrošināšanai;
- cūkkopības kompleksa izveidei piedāvāto teritoriju tuvumā nav ne rekreācijas, ne tūrisma objektu;
- cūkkopības kompleksa izveidei piedāvātās teritorijas neskar ūdensgūtnu aizsargjoslas;

- atrisinot pievedceļu un meliorācijas sistēmu sakārtošanas jautājumus un nodrošinot nepieciešamos smaku samazināšanas pasākumus, ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā nav konstatēti normatīvajos aktos noteikti izslēdzoši apstākļi, kas nepieļautu cūku audzēšanas kompleksa būvniecību zemesgabalā “Golubovi” vai zemesgabalā “Vecdruķi”. Kopumā abas cūkkopības kompleksa izveidei piedāvātās teritorijas ietekmes uz vidi aspektā ir salīdzinoši līdzīgas, katrai no tām ir gan zināmas priekšrocības, gan trūkumi, taču atšķirības galvenokārt ir saistītas ar sociāli – ekonomiskajiem aspektiem, proti:
zemesgabals “Golubovi” izvietots Odzes upes tuvumā, arī ģeoloģiskie un virszemes noteces apstākļi šajā teritorijā ir sarežģītāki, taču šīs teritorijas tuvumā nav dzīvojamo māju un lielākie šķidrmēslu utilizācijas lauki atrodas zemesgabala “Golubovi” tuvumā, turpretim zemesgabalā “Vecdruķi” ģeoloģiskie apstākļi ir labāki būvniecībai, bet tā tuvumā ir daudz dzīvojamo māju un tas robežojas ar saimniecību “Vecdruvasnieki”, kas nodarbojas ar bioloģisku lauksaimniecību, arī iedzīvotāji vairāk iebilst pret kompleksa izveidi zemesgabalā “Vecdruķi” un šeit iespējami salīdzinoši lielāki smaku traucējumi apkārtējiem iedzīvotājiem.

4. Izvērtētā dokumentācija

- [Informācija dzēsta]

5. Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotie ieinteresēto pušu viedokļi un argumenti (tai skaitā sabiedriskās apspriešanas rezultāti)

Informatīvie materiāli par SIA “CMC Ozoli” plānoto cūkkopības kompleksa ar 1800 vietām sivēnmātēm un 15000 vietām nobarojamām cūkām izveidi Jēkabpils rajona Mežāres pagasta nekustamajā īpašumā “Vecdruķi” (kadastra Nr.5676 008 0099) sabiedrībai bija pieejami: SIA “CMC Ozoli”, “Liepas” 9, Brodi, Ābeļu pagastā; Mežāres pagasta padomē, “Druvasnieki” 16a, Mežārē; Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē, Raiņa ielā 28, Daugavpilī un Vides pārraudzības valsts birojā, Rīgā, Rūpniecības ielā 23.

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriedē klātienē notika 2007.gada 31.augustā Mežāres pagasta Kultūras namā. Sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 14 intereseanti. Mežāres pagasta padomes priekšsēdētāja iepazīstināja klātesošos ar sanāksmes mērķi un informēja, ka Mežāres pagasta padomes sēdē SIA “CMC Ozoli” iecere vēl nav apspriesta. SIA “CMC Ozoli” pārstāve sniedza informāciju par plānoto darbību un uzklauzīja sanāksmes dalībnieku viedokļus un ierosinājumus. Sanāksmes dalībnieki vēlējās uzzināt, kāpēc kompleksa izveidei tiek piedāvāts zemesgabals “Vecdruķi”, ja SIA īpašumā ir vairāk par 1500 ha zemes, un kādas ir iespējamās alternatīvas; jautāja, kas labos ceļus, kas nepieciešami plānotā kompleksa darbības nodrošināšanai, un kur tiks iepirkta lopbarība; interesējās par iespējamo smaku izplatīšanās areālu, cik ātri tiks iestrādāti kūsmēsli zemē; pauda bažas par īpašumu vērtības pazemināšanos, norādīja, ka zemesgabalā “Vecdruķi” ir augsts gruntsūdens līmenis un pārkāpumiem esošajā SIA “CMC Ozoli” saimnieciskajā darbībā, un vērsa uzmanību uz problēmām, ko varētu radīt meliorācijas sistēmas, un norādīja, ka jāuzzina visu pagasta iedzīvotāju viedoklis saistībā ar plānoto darbību; interesējās par iespējamajiem kompleksa būvētājiem un kāds sanāksmes dalībnieks pauda atbalstu paredzētajai darbībai, jo tad vismaz būs darbavietas. “Aizupes” īpašnieki izteica negatīvu nostāju pret plānoto darbību, jo viņi savā īpašumā vēloties

attīstīt lauku tūrismu. Kāds sanāksmes dalībnieks informēja, ka lielākā daļa tuvumā dzīvojošo ir pret šī kompleksa būvniecību, kāds cits ierosināja kompleksa būvniecību veikt "Lukstos", jo tur tuvumā nav dzīvojamo māju.

Nemot vērā sabiedriskās apspriedes rezultātus, SIA "CMC Ozoli" 2007.gada 5.septembrī informēja Vides pārraudzības valsts biroju par iespējamo cūkkopības kompleksa izveidi Jēkabpils rajona Mežāres pagasta zemesgabalā "Golubovi" (kadastra Nr.5676 008 0105). Pamatojoties uz SIA "CMC Ozoli" iesniegumu Vides pārraudzības valsts birojs 2007.gada 17.septembrī pieņēma lēmumu Nr.454 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu cūkkopības kompleksa izveidei Jēkabpils rajona Mežāres pagasta nekustamajā īpašumā "Golubovi" (kadastra Nr.5676 008 0105).

Informatīvie materiāli par SIA "CMC Ozoli" plānoto cūkkopības kompleksa izveidi Jēkabpils rajona Mežāres pagasta nekustamajā īpašumā "Golubovi" (kadastra Nr.5676 008 0105) sabiedrībai bija pieejami: SIA "CMC Ozoli", "Liepas" 9, Brodi, Ābeļu pagastā; Mežāres pagasta padomē, "Druvasnieki" 16a, Mežārē; Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē, Raiņa ielā 28, Daugavpilī un Vides pārraudzības valsts birojā, Rīgā, Rūpniecības ielā 23.

Pamatojoties uz Mežāres pagasta padomes deputāta un iedzīvotāju pieprasījumiem, Vides pārraudzības valsts birojs pieprasīja SIA "CMC Ozoli" nodrošināt ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriedi cūkkopības kompleksa izveidei nekustamajā īpašumā "Golubovi". Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriede klātienē notika 2007.gada 6.novembrī Mežāres pagasta Kultūras namā. Sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 28 interesenti. Mežāres pagasta padomes priekšsēdētāja iepazīstināja klātesošos ar sanāksmes mērķi un informēja, ka, ņemot vērā 2007.gada 31.augusta sabiedriskās apspriedes rezultātus, SIA "CMC Ozoli" piedāvā cūkkopības kompleksu izveidot zemesgabalā "Golubovi". Mežāres pagasta padomes priekšsēdētāja informēja klātesošos par SIA "CMC Ozoli" organizēto braucienu uz Liepājas rajonu, lai dabā parādītu dāņu uzņēmuma cūkkopības kompleksu, un izteica nožēlu, ka neviena no personām, kuras protestēja pret kompleksa izveidi "Vecdruķos", šajā braucienā nepiedalījās. Priekšsēdētajai radies labs iespaids par apmeklēto kompleksu, jo neesot bijis ne smaku, ne izdangātu ceļu. Arī SIA "CMC Ozoli" pārstāve sniedza informāciju par apmeklēto kompleksu, kas uzbūvēts 2004./2005.gadā, līdz tam neapbūvētā teritorijā, un sniedza informāciju par kompleksa izveides iecerī. Tika demonstrēta filma par pilnu cūku audzēšanas tehnoloģisko ciklu Dānijā. Sanāksmes dalībnieki interesējās, kur tiks novadīti cūku atvēršanās notekūdeņi un kāds varētu būt to iespējamais piesārņojums; interesējās, kuri notekūdeņi tiks novadīti uz plānotajām lokālajām notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm. Kāds sanāksmes dalībnieks izteica viedokli, ka kompleksos izaudzēto cūku gaļa nav ekoloģiska pārtika, ka kūtsmēsli ir piesārņoti ar antibiotikām un indēm, kas nonāks gruntī un ūdeņos, un tas viss kaitē cilvēku veselībai. Sanāksmes dalībnieki izteica viedokli, ka šajā teritorijā ir augsts gruntsūdens līmenis un tās tuvumā atrodas Odzes un Mārsnas upes, kā arī dabas liegums "Gaiņu purvs"; vēlējās uzzināt, vai blakus esošajos laukos varēs izaudzēt ekoloģiski tīru produkciju. Vīpes pagasta priekšsēdētājs informēja, ka zemesgabals "Golubovi" ir purvains, meliorēts un applūstošs, norādot, ka, ja teritorija applūst vismaz reizi 100 gados, tad būvēt tur neko nedrīkst, kā arī interesējās par plānoto monitoringu un izlietotā mēslojuma uzskaiti. Dalībnieki jautāja, kāpēc tieši Mežāres pagastā vēlas būvēt šo

kompleksu, un interesējās par nepieciešamo ceļu būvniecību un par pašvaldības ekonomisko ieguvumu no šāda uzņēmuma esamības. Kāds sanāksmes dalībnieks izteica viedokli, ka šo kompleksu nevajag atļaut būvēt, jo tas likvidēs saimniecības, kas ražo tīrāku pārtiku. Cits dalībnieks norādīja, ka viņš nevēlas, lai lietusūdeņi no kompleksa teritorijas noplūst uz viņa lauku; tika norādīts uz nepilnībām SIA "CMC Ozoli" pašreizējā saimnieciskajā darbībā; tika jautāts par kompleksa ūdensapgādi un elektroapgādi, par tilta būvi pār Vīpes upi.

Ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas sagatavošanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

- **[Informācija dzēsta]**

Pamatojoties uz SIA "CMC Ozoli" pieteikumu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu rezultātiem, Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2007.gada 22.novembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam SIA "CMC Ozoli" cūkkopības kompleksa izveidei Jēkabpils rajona Mežāres pagastā, iekļaujot izpētei abas piedāvātās vietas. Programmai tika pievienotas visas tās sagatavošanas laikā Vides pārraudzības valsts birojā saņemtās vēstules (iesniegumi, prasības, priekšlikumi, viedokļi).

SIA "CMC Ozoli" cūkkopības kompleksa izveides Jēkabpils rajona Mežāres pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja SIA "Firma L4" un 2008.gada 18.martā to iesniedza izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums par SIA "CMC Ozoli" cūkkopības kompleksa izveidi Jēkabpils rajona Mežāres pagastā sabiedrībai bija pieejams: SIA "CMC Ozoli", "Liepas" 9, Brodī, Ābeļu pagastā; Mežāres pagasta padomē, "Druvasnieki" 16a, Mežārē; Vīpes pagasta padomē, "Neretas" 6, Vīpē; Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē, Raiņa ielā 28, Daugavpilī un Vides pārraudzības valsts birojā, Rīgā, Rūpniecības ielā 23.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2008.gada 3.aprīlī Mežāres pagasta Kultūras namā Mežārē. Šo likumdošanā paredzēto iespēju piedalīties darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā izmantoja 31 interesents. Daži sanāksmes dalībnieki izteica šaubas par Latvijas Vides, ģeoloģijas un

meteoroloģijas aģentūras izsniegtā atzinuma par zemesgabala "Golubovi" applūšanas iespējamību ar 1% pārsniegšanas varbūtību atbilstību reālajai situācijai, kā arī apšaubīja esošo ceļu piemērotību plānotajiem kravu pārvadājumiem. Tika jautāts par plānoto satiksmes intensitāti, pārvadājamo kravu svaru, kā arī sanāksmes dalībnieki vēlējās uzzināt, kas un par kādiem līdzekļiem veiks sabojāto ceļu remontdarbus. Dalībnieki interesējās par to, kāds ieguvums no plānotā cūkkopības kompleksa būs pagastiem un iedzīvotājiem, vai Mežāres pagastam ir izstrādāts teritorijas plānojums, izteica viedokli, ka cūkkopības kompleksa radītās smakas var padarīt neciešamu vietējo iedzīvotāju dzīvi un atbaidīt vietējo kultūras pasākumu apmeklētājus, kā arī norādīja, ka daudzi lauki, uz kuriem paredzēta šķidrmēslu izkliede, atrodas apdzīvotu vietu tuvumā. Tika izteiktas bažas arī par iespējamo troksni, kā arī par lauku pārmēslošanas iespējamību. Dalībnieki interesējās par kompleksā veidojošos atkritumu apsaimniekošanu, kūtsmēslu iestrādes tehnoloģijām, kā arī norādīja uz darba ziņojumā iekļauto pretrunīgo informāciju, uzskatot, ka kūtsmēslu izkliedi nevar sākt 1.martā, kad zeme vēl ir sasalusi, tas pats attiecas arī uz novembri un decembri. Kāds sanāksmes dalībnieks norādīja, ka šķidrmēslu izkliede Turku pagastā laukā Nr.2 ir nepieļaujama, jo lauks atrodas aptuveni 300 m no

apdzīvotas vietas Grudules. Arī Mežāres pagasta priekšsēdētāja norādīja, ka ziņojumā ir daudz pretrunīgas informācijas, it īpaši par šķidrmēslu izkliedi, norādīja, ka šķidrmēslu izkliedē joprojām ir paredzēti lauki Nr.18., 19. un 44., kas atrodas pie Mežāres centra un 1.pamatskolas, uzskatīja, ka nekorekta ir informācija par to, ka šķidrmēslu transportēšanas maršrutu tuvumā esošo māju iedzīvotāju skaits ir 2 – 3 cilvēki, norādīja uz viņasprāt neveiksmīgi formulēto zemes gabala “Golubovi” applūšanas iespējamību un ainavas raksturojumu. Mežāres pagasta priekšsēdētāja izteica viedokli, ka, iespējams, jāveido mazākas jaudas kompleksu. Kopumā sanāksmes dalībnieki pauda negatīvu attieksmi saistībā ar plānotā cūkkopības kompleksa izveidi.

SIA “CMC Ozoli” ir informējusi Vides pārraudzības valsts biroju, ka 2008.gada 17.aprīlī ir notikusi tikšanās ar Mežāres pagasta padomi, kurā pašvaldība tika detāli iepazīstināta ar projekta ieceri, tā realizāciju un vadību nākotnē, kā arī kopīgi tika meklēti risinājumi pašvaldībai un iedzīvotājiem svarīgos jautājumos saistībā ar projekta realizāciju, galvenokārt jautājumos, kas saistīti ar smaku samazināšanu mēslu izklijes laikā, noslodzi uz ceļiem un sociāli – ekonomiskiem aspektiem. Tikšanās rezultātā SIA “CMC Ozoli” ietekmes uz vidi noslēguma ziņojumā apņēmusies iestrādāt šādus risinājumus:

1) Uzņēmums mainīs mēslu izklijes lauku struktūru, mēslu izklijes koncentrējot pēc iespējas tuvāk kompleksam, tādējādi tiks samazināts gan izklijes nepieciešamais laiks, gan atslogoti pagasta ceļi, gan samazināta smaku izplatības teritorija izklijes laikā.
2) Mēslu izvešanai uz laukiem, kas izvietoti kompleksa tuvākajā apkārtnē, cik vien iespējams, tiks izmantota tehnoloģija, kad mēslus līdz izklijes laukiem aizsūknē pa slēgtām cauruļvadu sistēmām, iesūknējot uz lauka izvietotās hermētiskās tvertnēs. No šīm tvertnēm mēsli tiek iesūknēti izklijes tehnikā un lokāli izklijēti uz attiecīgajiem laukiem. Šai tehnoloģijai ir šādas priekšrocības:

- Tiek samazināta noslodze uz pagasta ceļiem.
- Tiek samazināts mēslu izvešanas un izklijes laiks, tātad arī periods, kurā ir smakas no izklijes.
- Tiek samazināts patērētās degvielas apjoms, kas ir ekonomiski izdevīgi operatoram un turklāt draudzīgi videi.

3) Mēslu izklijes uz lauka tiks izmantota moderna tehnika, kas mēslus vienmērīgi izklijē uz lauka, nodrošinot tūlītēju iestrādi (kur tas iespējams) vai pēc iespējas drīzāku iestrādi augsnē.

4) Uzņēmums apņemas uzlabot un uzturēt grants ceļa (Vecdruķi - Golubovi) segumu, kas ved uz abām piedāvātajām kompleksa vietām un ap tiem izvietotajām mēslu izklijes platībām.

5) Uzņēmums apņemas nodrošināt grantēto ceļu seguma sakārtošanu (greiderēšanu) periodos, kad uzņēmuma tehnika noslogo attiecīgos ceļus, radot seguma bojājumu.

6) Uzņēmums apņemas informēt pagastu un iedzīvotājus par mēslu izklijes laikiem.

7) Uzņēmums apņemas vēlreiz organizēt papildus sabiedrisko apspriešanu iedzīvotājiem klātienē pēc Noslēguma ziņojuma izstrādes, lai iedzīvotājiem vēlreiz izstāstītu par saimniekošanas principiem, papildus ieviestajiem pasākumiem saistībā ar projekta realizāciju.

SIA “CMC Ozoli” norāda, ka sociāli-ekonomiskie ieguvumi no projekta realizācijas būs:

1) Jaunas, labi atalgotas darba vietas (pašreizējais vidējais algas līmenis uzņēmuma darbiniekiem neto ir 500 LVL):

- Celtniecības procesā (1,5 – 2 gadi) objektā darbu varēs rast relatīvi liels darbinieku skaits.
- Kompleksā – 10 darba vietas.

- Administrācijā – 2-3 cilvēki.
 - Augkopībā – 2-3 cilvēki.
 - Saistītajā uzņēmējdarbībā – elektriķi, santehniķi, mehāniķi, transports u.c.
- 2) Projekta realizācija veicinās, ka pagastā paliek dzīvot, audzina un izglīto savus bērnus uzņēmumā nodarbinātie darbinieki.
- 3) Pašvaldībai būs papildus nodokļu ieņēmumi - nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi no ražošanas objekta (kompleksa).

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

[Informācija dzēsta]

Vides pārraudzības valsts birojs, pieaicinot ārštata ekspertu, kā arī ņemot vērā institūciju un sabiedrības komentārus un priekšlikumus izvērtēja SIA “Firma L4” izstrādātā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma atbilstību programmā izvirzītajām prasībām, sagatavoja un 2008.gada 8.maijā izsniedza Atzinumu par SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa Jēkabpils rajona Mežāres pagastā izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu, pievienojot tam arī visas saņemtās atsauksmes, vēstules un iesniegumus. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma un precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja, eksperta, institūciju un sabiedrības izteiktās prasības un priekšlikumus, tika sagatavots un 2008.gada 8.augustā iesniegts izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa izveides Jēkabpils rajona Mežāres pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams: SIA “CMC Ozoli”, “Liepas” 9, Brodī, Ābeļu pagastā; Mežāres pagasta padomē, “Druvasnieki” 16a, Mežārē; Vīpes pagasta padomē, “Neretas” 6, Vīpē; Līvānu novada Turku pagasta pārvaldē, Gavartienē; Līvānu novada domē, Rīgas ielā 77, Līvānos; Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē, Raiņa ielā 28, Daugavpilī un Vides pārraudzības valsts birojā, Rīgā, Rūpniecības ielā 23, kā arī interneta mājas lapās www.l4.lv un www.vidm.gov.lv/ivnvb.

Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļauto informāciju, lai apzinātu vietējo iedzīvotāju viedokli par paredzētā cūku audzēšanas kompleksa būvniecību, tika veikta būvniecībai piedāvāto zemesgabalu tuvumā dzīvojošo aptauja. Kopumā tika aptaujāti 8 zemesgabala “Vecdruķi” tuvumā dzīvojošie, 9 Mežāres centrā dzīvojošie, pa vienam Vīpes un Atašienes iedzīvotājam un viens cilvēks Jēkabpilī. Visi 20 aptaujātie bija informēti par SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa būvniecības ieceri. 6 respondenti uzskatīja, ka cūkkopības kompleksa darbība ietekmēs viņu ikdienu, 2 respondenti uzskatīja, ka viņu ikdienu tas neietekmēs, bet radinieku gan, vēl viens respondents norādīja, ka neiebilstu pret mazāka kompleksa būvniecību, bet no šādas jaudas kompleksa cietīšot mazie cūku audzētāji. Respondenti uzskatīja, ka galvenais traucējošais faktors būs smakas, bet vienu “Vecdruķi” tuvumā dzīvojošo uztrauca iespējamais gruntsūdens piesārņojums. 5 respondenti uzskatīja, ka kompleksu labāk būvēt zemesgabalā “Golubovi”, 8 respondentiem bija vienalga, kur būvē, bet

7 respondentus neapmierināja neviens no piedāvātajiem laukumiem. Kompleksa būvniecību zemesgabalā “Vecdruķi” neatbalstīja neviens respondents. Zemesgabala

“Vecdruķi” tuvumā dzīvojošie neatbalstīja kompleksa būvniecību nevienā no piedāvātajiem zemesgabaliem, atzīmējot, ka gadījumā, ja noteikti jāizvēlas kādu no laukumiem, tad priekšroka dodama zemesgabalam “Golubovi”. Nevienam no respondentiem nenorādīja nevienu iespējamo ieguvumu no kompleksa būvniecības. Kā negatīvu piemēru saimniekošanai 2 respondenti minēja cūkkopības kompleksu “Miķelāni”, bet viena respondents norādīja, ka “Golubovu” apkārtnē regulāri pārplūst.

2008.gada 28.augustā SIA “CMC Ozoli” nodrošināja noslēguma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu klātienē Mežāres pagasta padomē. Noslēguma ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 18 interesenti. Tika demonstrēta filma par pilnu cūku audzēšanas tehnoloģisko ciklu Dānijā un SIA “CMC Ozoli” pārstāve sniedza informāciju par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu un pētījumu rezultātiem. Kāds sanāksmes dalībnieks informēja klātesošos par projekta “Lauksaimniecības ietekme uz ūdens ekosistēmām” gada pārskatu un vēlējās uzzināt, kāda ir garantija tam, ka, īstenojot projektu, tiks realizētas visas ziņojumā aprakstītās tehnoloģijas. Sanāksmes dalībnieki jautāja, ko darīs SIA “CMC Ozoli”, ja monitorings uzrādīs vides apstākļu pasliktināšanos; izteica šaubas saistībā ar teritorijas “Golubovi” applūšanas iespēju un norādīja, ka šai teritorijā jau tagad ir bojātas meliorācijas sistēmas, kā arī pauda neizpratni, kāpēc SIA “CMC Ozoli” šajā teritorijā izrokot drenāžas caurules. Tika jautāts par kompleksa darbībai nepieciešamo ceļu labošanu un uzturēšanu, kura no šķidrmēsliu utilizācijas tehnoloģijām (iearšana, izsmidzināšana) un kurās teritorijās tiks lietota; interesējās, vai šķidrmēslus kompleksā varēs arī nopirkt, kā tiks informēti iedzīvotāji par šķidrmēsliu izvešanu, vai darbā pieņems vietējos iedzīvotājus. Kāds sanāksmes dalībnieks pauda viedokli, ka viņam kompleksa būvniecība būtu pieņemama, ja tiktu nodrošināta šķidrmēsliu pārstrāde pirms to izvešanas uz laukiem, jo tad gan ievērojami samazinātos iespējamais virszemes ūdeņu piesārņojums, gan samazinātos smakas, kā arī norādīja, ka viņš nodarbojas ar biškopību, un ierosināja laikus brīdināt biškopjus, kad un kuri lauki tiks migloti, lai varētu pievērt stropus.

Noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. Līvānu novada domes vēstuli, kurā norādīts, ka Līvānu novada Turku pagasta pārvalde nepiekrīt SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa būvniecībai Mežāres pagastā, jo šķidrmēsliu izkliedes rezultātā izplatīsies smakas un iespējams ūdens objektu, augsnes un grunts piesārņojums, kas veicinās veģetācijas neatgriezeniskas izmaiņas, kā arī izteikts viedoklis saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un tā sabiedriskās apspriedes sanāksmēm.
2. Vīpes pagasta padomes vēstuli, kurā norādīts, ka Vīpes pagasta padome iebilst pret SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa būvniecību Mežāres pagastā, šo lēmumu pamatojot ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes projekta “Lauksaimniecības ietekme uz ūdens ekosistēmām” ietvaros veiktajiem pētījumiem un Pasaules Dabas Fonda sniegto informāciju par piesārņojumu, kas nonāk virszemes ūdeņos no lauksaimniecības darbībām, kā arī izteikts viedoklis saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu kopumā.
3. Māju “Aizupes”, “Lazdāni”, “Kaijas”, “Lināres”, “Rudzīši”, “Aizkalnes” un “Prutani” 7 iedzīvotāju parakstītu iesniegumu, kurā izteikts viedoklis saistībā ar

2008.gada 28.augustā organizēto ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu klātienē un cūkkopības kompleksu būvniecību Latvijā, uzskaitīta virkne jautājumu saistībā ar šķidrmēsliu transportēšanai paredzētajiem

ceļiem un šķidrmēslu iestrādi, izteikta prasība izslēgt no šķidrmēslu utilizācijas laukiem platības Nr.100, 94, 98, 97, 96, 28, 42, 87, kā arī prasība nepieļaut SIA "CMC Ozoli" plānoto darbību.

4. Mežāres pagasta 63 iedzīvotāju parakstītu iesniegumu, kurā izteikts atbalsts SIA "CMC Ozoli" plānotajai darbībai, norādot, ka uzņēmuma aktivitātes laukos, viņuprāt, ir pozitīvi vērtējamas, jo radīs gan jaunas darbavietas, gan sakops apkārtējo vidi.
5. Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes vēstuli, kurā norādīts, ka ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumā jādetalizē informācija par plānoto kūstmēsļu transportēšanu, izmantojot virszemes lokanos cauruļvadus, kā arī jāprecizē lokālajās sadzīves notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs attīrīto notekūdeņu iespējamā novadīšanas vieta.

Noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma gan pašvaldību, gan iedzīvotāju, gan Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes vēstules, kurās bija norādīts uz atsevišķu aspektu nepietiekamu atspoguļojumu noslēguma ziņojumā. Pēc Vides pārraudzības valsts biroja pieprasījuma SIA "Firma L4" sagatavoja un 2008.gada 26.septembrī iesniedza precizējumus SIA "CMC Ozoli" cūkkopības kompleksa Jēkabpils rajona Mežāres pagastā izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumam.

SIA "CMC Ozoli" cūkkopības kompleksa būvniecības Mežāres pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriešanas tika organizētas un noritēja saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto. Papildus likumdošanā noteiktajam SIA "CMC Ozoli" pēc ietekmes uz vidi noslēguma ziņojuma sagatavošanas rīkoja arī tā sabiedrisko apspriešanu klātienē. Izvērtējot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegto informāciju un sabiedrisko apspriežu rezultātus, jāsecina, ka iedzīvotāju attieksme pret paredzēto darbību ir neviennozīmīga, jo Vides pārraudzības valsts birojs saņēma vēstules, kurās pausta gan noraidoša, gan atbalstoša attieksme saistībā ar SIA "CMC Ozoli" plānoto darbību Mežāres pagastā. Līvānu novada Turku pagasta pārvalde un Vīpes pagasta padome ir paudusi noraidošu attieksmi pret plānotā kompleksa būvniecību. Ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā, ņemot vērā šajā atzinumā izvirzītos nosacījumus, nav konstatēti normatīvajos aktos noteikti izslēdzoši apstākļi, kas nepieļautu cūku audzēšanas kompleksa izveidi Mežāres pagastā, un, veicot visus noslēguma ziņojumā paredzētos pasākumus, kompleksa darbībā tiks ievērotas Eiropas Komisijas izstrādātā atsaucis dokumenta par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem intensīvai cūku audzēšanai nostādnes un labas lauksaimniecības prakses ieteikumi. Papildus uzmanība jāpievērš nepieciešamo meliorācijas sistēmu pārkārtošanas projektēšanai un izbūves darbiem, lai novērstu iespējamās problēmsituācijas, kas saistītas ar apgrūtināto virszemes noteci pavasaros vai pēc ilgstošiem lietus periodiem. SIA "CMC Ozoli", atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 24.pantā noteiktajam, ir atbildīga par visu noslēguma ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu. Turpmākā projektēšanā paredzētās darbības ierosinātajam - SIA "CMC Ozoli" - jāvienojas ar ceļu īpašniekiem par nepieciešamo ceļu nestspējas nodrošināšanas pasākumiem, par ceļu izmantošanu šķidrmēsļu transportēšanai un par ceļu remontu kārtību, ja to nepieciešamību izraisījusi SIA "CMC Ozoli" darbība.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

Noslēguma ziņojums un Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par to iesniedzams Mežāres pagasta padomē. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tadā gadījumā, ja tiek saņemts likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 21.pantā noteiktais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.355 “Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība”.

Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi SIA “CMC Ozoli” cūkkopības kompleksa izveidei Jēkabpils rajona Mežāres pagastā:

- Darbības ierosinātajam sadarbībā ar Mežāres pagasta padomi jānodrošina cūkkopības kompleksa iekļaušana Mežāres pagasta teritorijas plānojumā.
- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijas jautājumi jārisina atbilstoši 2004.gada 20.jūlija noteikumu Nr.619 “Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas” prasībām.
- Jāizstrādā un likumdošanā noteiktajā kārtībā jāsaskaņo meliorācijas sistēmu pārbūves projekts būvniecībai paredzētajā teritorijā, vienlaikus ņemot vērā projektēšanas un būvniecības darbos nepieciešamos nosacījumus saistībā ar virszemes noteces apgrūtināto novadišanu un gruntsūdens līmeņiem izvēlētajās teritorijās.
- Kompleksa darbības laikā jānodrošina Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.152 “Cūku labturības prasības”, 2004.gada 27.jūlija noteikumu Nr.628 “Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs” prasību izpilde un labāko pieejamo tehnisko paņēmieni intensīvai cūku audzēšanai nostādņu ievērošana.
- Ņemot vērā šķidrmēsļu agresivitāti, turpmākajā projektēšanā jāprecizē pasākumi būvju un konstrukciju aizsardzībai pret koroziju.
- Jāizveido monitoringa urbumu un drenāžas sistēma, kas ļautu konstatēt šķidrmēsļu krātuvju un cauruļvadu iespējamus bojājumus.
- Lauksaimniecībā izmantojamās platībās iestrādātais organiskā mēslojuma daudzums nedrīkst pārsniegt 170 kg slāpekļa gadā, rēķinot uz vienu hektāru, veicot stingru uzskaiti un kontroli par noteikto prasību ievērošanu.
- Veicot šķidrmēsļu izkliedi un iestrādi, jānodrošina Aizsargjoslu likumā noteikto prasību ievērošana, kā arī atbilstoši paredzētajam, jānodrošina visā aizsargjoslas platumā buferjoslu izveidošana, kurās netiek veikta šķidrmēsļu utilizācija un jebkādu augu aizsardzības līdzekļu lietošana.
- Jānodrošina noslēguma ziņojumā paredzētā šķidrmēsļu daudzuma (līdz 65%) no cūkkopības kompleksa līdz utilizācijas laukiem transportēšana, izmantojot speciālus cauruļvadus un šķidrmēsļus uzkrājot starptvertnēs uz attiecīgā lauka, kur tos iepilda iestrādes agregātos.
- Jānodrošina cauruļvadu hermētiskuma pārbaude pirms šķidrmēsļu pārsūkņēšanas, kā arī cauruļvadu uzraudzība šķidrmēsļu pārsūkņēšanas laikā.
- Realizējot projektu, jānodrošina nepieciešamie smaku samazināšanas pasākumi, lai nodrošinātu Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumos Nr.626 “Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” prasību ievērošanu.
- Šķidrmēsļu izvešanu jāveic Zemkopības ministrijas noteiktajos laikposmos. Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam, jānodrošina lauku mēslošanas grafiku saskaņošanu ar pašvaldībām, kuru teritorijas tiks šķērsotas vai kuru teritorijās atrodas

attiecīgās šķidrmēslu utilizācijai paredzētās platības, tuvāko māju īpašniekiem un šķidrmēslu utilizācijai paredzēto lauksaimniecības zemju īpašniekiem.

- Savlaicīgi jābrīdina biškopji, kad un kuras lauksaimniecībā izmantojamās zemes paredzēts miglot vai veikt tajās šķidrmēslu utilizāciju.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam, jānodrošina, ka šķidrmēslu utilizācija netiek veikta brīvdienās un svētku dienās, kā arī nelabvēlīgos laika apstākļos.
- Gar kompleksa teritorijas robežu jāizveido aizsargstādījumu - ātraudzīgu koku un krūmu josla gaisa piesārņojuma izplatības ierobežošanai pieguļošajā teritorijā.
- Realizējot projektu, jānodrošina nepieciešamie trokšņa samazināšanas pasākumi, lai nodrošinātu Ministru kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumos Nr.597 "Vides trokšņa novērtēšanas kārtība" noteiktos vides trokšņa robežlielumus tuvāko dzīvojamo māju teritorijā.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam, jānoslēdz vienošanās ar ceļu īpašniekiem par nepieciešamo ceļu nestspējas nodrošināšanas nosacījumiem, par ceļu izmantošanu šķidrmēslu transportēšanai un par ceļu remonta kārtību, ja to nepieciešamību izraisījusi SIA "CMC Ozoli" darbība, kā arī nepieciešamības gadījumā atbilstoši koriģējot paredzētās darbības un šķidrmēslu utilizācijas risinājumus.
- Sadzīves notekūdeņus aizliegts novadīt vidē neattīrītus.
- Likumdošanā noteiktajā kārtībā Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē jāiesniedz pieteikums piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai.
- Vides stāvokļa monitoringa punktus un kontroles parametrus jāsaskaņo Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajā vides pārvaldē piesārņojošās darbības atļaujas sagatavošanas procesā.
- Atļaujas sagatavošanas procesā izstrādājami nosacījumi par informācijas apriti, lai nodrošinātu informāciju par objekta vides kvalitātes monitoringa rezultātiem Mežāres, Vīpes un Līvānu novada Turku pagastu pašvaldībām un iedzīvotājiem.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolemj: rekomendēt Mežāres pagasta padomei izvērtēt ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu SIA "CMC Ozoli" cūkkopības kompleksa izveidei Jēkabpils rajona Mežāres pagastā, Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, institūciju un sabiedrības viedokļus un lemt par šīs darbības akceptu un nosacījumiem tās realizācijai, ņemot vērā šajā atzinumā izvirzītos nosacījumus.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var apstrīdēt Vides ministrijā mēneša laikā no atzinuma spēkā stāšanās dienas.

Direktors

A. Lukšēvics

2008.gada 14.oktobrī.